

KANADIEČIAI SIMPATIZUOJA LIETUVIAMS VOKIETIJOJE

Benamiai Norėtų Apsigyventi Kanadoj

New York, N. Y. (LAIC). — Montrealy francų kalba leidžiamas žurnalas Relations, išspausdino laisvą vieno korespondento, kuris esąs lietuvių kilmės ir kuris buvo nariu benamių šelpimo misijos Vokietijoje. Jisai aplankęs 30 lietuvių stovyklų, kuriose yra apie 80,000 Lietuvos žmonių, daugiausia inteligentų — gydytojų, profesorių, advokatų, mokytojų, visuomenininkų, valdininkų, taipgi nemažas skaičius ir ukinkų bei darbininkų. Jo turimomis žiniomis, iš Lietuvos buvo išvesti, ar savo gyvybes gelbėdami išbėgo 80% gydytojų, 70% inžinierių, 58% valdininkų, 60% biznierių.

Vokietijoje dabar esą apie 5,000 lietuvių moksleivių ir studentų, o bendras benamių lietuvių skaičius Vokietijoje siekia tarp 150,000 ir 250,000. Jie, kaip toliau rašoma, yra išvargę, išnervinti, daugelis serga arba beviltiškai nuliudę. "Jų medžiaginis ir

dvasinis kentėjimas pralenkia bent kokį įsivaizdavimą. Aš niekad nemačiau tiek daug ašarų, tiek verkiančių motinų ir našlaičių, kurie netekę savo tėvų. Tai žmonės, kurie neteko turto, namų ir tėvynės... Ir vis dėlto iš 80,000 benamių lietuvių, kuriuos aplankiau, nesuradau nė 10, kurie norėtų grįžti į savo kraštą, kol tenai rusai šeimininkauja". Toliau, sakoma, kad lietuvių reikėtų iš stovyklų išleisti, padėti jiems surasti darbo Vokietijoje ar kitur ir, ypač, greit juos sušelpiti.

Laikraštis išspausdino ir vieno lietuvių pridėtą prie to pranešimo prierašą, kuriame sakoma: "Ar negalėtumėte pagelbėti jiems išgauti leidimų įvažiuoti į Kanadą? Jūsų šalis taip didelė... Jei vėliau kada, kaip aš tikiuosi, lietuvių grįš į savo laisvą kraštą, Kanados vardas ir kanadiečių vaisingumas būtų įrašytas į tautos kronikų knygas, pažymint tą krikščioniškos meilės patarnavimą".

Amerikietis Ir Švedai Slapta Išgelbėjo 145 Lietuvius

Chicago (LAIC). — Kaip USA ir švedų valdininkai rėmė slapta Baltijos tautų kovą prieš vokiečius ir kaip gelbėjo nelaimėnų pakliuvusius žmones, įdomias paslaptis atskleidžia Chicago's Daily News korespondentas savo informacijoje iš Londono. Požeminį veikimą Baltijos kraštuose padėjo organizuoti amerikietis Iver C. Olsen, kuris buvo paskirtas atstovu į Stockholme esančią karo pabėgėlių globos komisiją. Jam buvo pavesta "globoti, padėti, o jei galima, išgabenti nacių persekiojamas politines ir rasines mažumas". Jam švedų karinė vyriausybė gražiai talkinavo. Laivyno karininkai padėjo rast greitius laivelius, kurie žaltų pabėgėlius nuo tykojančių nacių narlaivių (submarinų). Buvo net paruošti žemėlapiai pabėgėliams orientuoti ir slapti uostai jiems priimti. Uostus saugojo švedų kariai. Jau anks-

čiau švedai davė panašią pagalbą danams, bet gelbėdami žmones iš okupuotų Baltijos kraštų, jie savo pastangas ir personalą padvigubino. Buvo parupinti net dirbtiniai dokumentai, ginklai ir tt.

Iš viso, "Olsen underground" išvadavo 1,500 pabėgėlių iš Baltijos valstybių ir tas kaštavo apie 50,000 dolerių. Lietuvių išgelbėta 145 ir tas War Refugee Board kaštavo apie aštuonis su puse tukstančius dolerių. Begabenant Latvijos pabėgėlius, iš 24 įgulos narių buvo nacių nukauta 9. Šitokiose sunkiose sąlygose beveikiant, penki laiveliai iš Lietuvos pateko į vokiečių rankas ir 250 Lietuvos pabėgėlių žuvo ar dingo be žinios. Vėliau, kai dalis Latvijos buvo rusų jau atskirta ir kai naciai bandė "išsmugeliuoti" ir savo kolaboracionistus, tasai gelbėjimo darbas buvo nutrauktas.

Streikų Skaičius Pradeda Mažėti

Darbininkai Reikalauja Geresnių Sąlygų

Washington, D. C. — Streikų skaičius mažėja. Kai prezidentas Truman, pasinaudodamas jam suteikta teise, įsakė perimti aliejaus industrijas į valdžios rankas — unių vadai įsakė darbininkams sugrįžti dirbti. Detroito Kelsey-Hayes Wheel Co., kuri gamina ratus del Fordo automobilių, streikas pasibaigė ir 4,500 darbininkų sugrįžo prie darbo. Jiens sugrįžus, Fordo dirbtuvės pradeda dirbti ir 50,000 darbininkų stoja į darbą. New York streikuojanti laivų krovos darbininkai bene šią savaitę užbaigs streikuoti. Bet dar yra streikuojančių ir dar besirengiančių daugiau industrijų darbininkų streikuoti.

Šie streikai yra abiejų pusių "pasirodymas": darbininkai nori geresnių algų ir sąlygų, o darbdaviai nori kodaužiausiai darbininkus išnaudoti. Tačiau darbininkai šiuo sykį yra stipriai organizuoti. Pavyzdžiui, dešimtis metų atgal į unijas tapriklausė 3,880,000 darbininkų, bet 1941 m. jau buvo 11,000,000, o sausio mėn., šiais metais — net 14,500,000. Šie darbininkai, didžiojoje, yra iš didžiųjų industrijų: pieno, automobilų, kuro ir tt. Taip organizuotiems darbininkams nesunku kovoti ir jų pragyvenimo sąlygų pagerinimo reikalauti.

Pačvarkymai Japonijoje

Tokio. — Gen. MacArthur išleido Japonijos vyriausybės prieštaraujančių įstatymų paleisti žymius politinius kalinius-japonus. Taipgi įsakė paleisti kabineto ministrą, panaikinti visus įstatymus apribėjusius civilines, politines ir religines teises. (Ministeris pirm. Higashi Kuni iš pareigų jau pasitraukė. Su juo sykiu pasitraukė ir visas kabinetas. Naują kabinatą suorganizuoti paskirtas Iwao Shidehara, kuris jau pirma pasirodė militaristų priešas ir yra buvęs ambasadorium Washington.)

Pavieniai ir organizacijos aukokite Tautiniam Karo Fondui. Jūsų aukų dalis pasieks ir nuo karo nukentėjusius lietuvius.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

New York, N. Y. — Spalio 8 d., Brooklyn, įvyko New Yorko Lietuvių Tarybos metinis susirinkimas, kuris buvo skaitlingas. Perrinkta valdyba sekančiam terminui ir nutarta prisidėti prie Amerikos Lietuvių Tarybos. Taipgi nutarta pasiųsti tris atstovus į ALT šaukiamą Amerikos Lietuvių Kongresą, pasaukoti \$50 Tautiniam Karo Fondui ir surengti Lietuvos Nepriklausomybės Minėjimą vasario 17 dieną, Webster Hall, New York.

Washington, D. C. — Spalio 8 d. valstybės sekr., Byrnes, pateikė raportą senato Užsienio Reikalų Komisijai. Nors raportas turinys dar nežinomas, bet spėjama, kad senatoriai sekretoriaus pasielgimą Londono konferencijoje užgryrė.

Tokio. — Amerikos kareiviai užėmė Japonijos Laivyno Ministerijos patalpas, manant, kad ten yra paslėpta iš svietimų valstybių prisiplėsto brangaus metalo. Baronas Shidehara jau suorganizavo naują Japonijos kabinatą. Sakoma, kad imperatorius Hirohito apie Pearl Harbor "planą" žinojo, bet apie pasalingą to uosto užpuolimą sužinojęs tik po dvylikos valandų, kai tas užpuolimas padaryta.

New York, N. Y. — Pacifiko karžygis, admiralas Nimitz, po sugrįžimo į Ameriką, jau lankėsi Washingtone ir spalio 9 dieną iškilmingai priimtas ir pasveikintas New Yorko gyventojų, kur jam surengta priėmimo paradas.

Washington, D. C. — Prez. Truman nedvejodamas pasakė, kad išskyrus Ameriką, Angliją ir Kanadą, jokiai kitai valstybei nebus leista naudotis atominės bombos paslaptimi. — Prezidentas taipgi paprašė kongreso kogeičiausiai paskirti UNRRA organizacijai \$550,000,000 "kovojimui prieš badą ir ligas" karo nuterietose valstybėse.

Brooklyn, N. Y. — Spalio 8 d. laivyno liginėje numirė marinas F. R. Virkus, kuris per tris metus "karaliavo", kaip baltas karalius, 12,000 juodųjų apgyventojų Haitian saloje, Pacifike. Šis vyrukas buvo gimęs Pittston, Pa., iš lietuvių tėvų. Mirdamas, turėjo 48 metus amžiaus.

Raštas Trumanui ir Churchillui

Vakarų Europa (LAIC). — Berlyno konferencijos proga, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas (kitaip VLİK), įteikė memorandumus Suv. Valstijų prezidentui ir Anglijos min. pirmininkui, nušvendamas nuostolius karo metu ir šaukdamas remti teisingus Lietuvos žmonių laisvės troškimus.

Kišasi į Svetimą Zoną

Berlynas. — Sovietų armijos kontroliuojama, bet komunistų prirašoma, spauda reikalauja rusų valdžios kontroliuoti anglų zonoje esančias vokiečių kasyklas ir sunkiąją pramonę...

San Francisco, Cal. — Amerikos lėktuvas "Globester" per šešias dienas ir kelias valandas apskrido aplink pasaulį greičiau, negu buvo išanksto numatyta.

K o d e l Ministerių Posėdžiai Pakriko

Juos Pakrikdė Molotovas, Iš Maskvos Įsakomas

Washington, D. C. — Londone dvidešimts dvi dienas posėdžiavę Amerikos, Anglijos, Rusijos, Francijos ir Kinijos ministrai, nieko nenuveikė, išvažinėjo namo. Nenuveikė todėl, kad negalėjo susitarti principiniam klausimui, kas turės spręsti Italijos ir Balkanų valstybių taikos sutartis. Sulig Potsdamo konferencijos, tas klausimas turėjo būti sprendžiamas tik Amerikos, Anglijos ir Rusijos. Prasidėjus konferencijai, anglai ir amerikiečiai pasiūlė, kad to reikalo svarstymui būtų priimtos Francija ir Kinija. Išsyk rusų atstovas, "draugas" Molotovas, su tuo sutiko, bet vėliau pradėjo priešintis. Tuomet Amerikos atstovas, valstybės sekr. Byrnes, pasiūlė, kad taikos planą prirengtų Amerika, Anglija ir Rusija, bet kad vėliau jo svarstymui būtų priimtos ir Francija su Kinija. Kitaip esant, būtų diktatoriškai elgiamis tik trijų didžiųjų valstybių. Molotovas su tuo nesutiko ir tuomet konferencija pakriko.

Dabar rusai kaltina amerikiečius ir anglus, bet, kaip matome, tą konferenciją pakrikdė patys rusai, kurių atstovas Molotovas, kasdien šaukėsi į Maskvą, ką jis toliau turi konferencijoje daryti ir, matyti, patartas iš Kremliaus, savo laikėsi tol, kol konferencija pakriko.

Stato Paminklą Raud. Armijai

New York, N. Y. (LAIC). — Vyresnio amžiaus žmonės atsimena, kaip carų laikais Lietuvoje daugely miestų ir miestelių buvo statomi paminklai Rusijos viešpačiams, jų generolams bei kitiems imperatoriaus pataikunams pagerbti. Dabar ir vėl tie laikai sugrįžo. Vieton gražaus lietuviško liaudies meno pasireišimo — statomi paminklai okupantams pagerbti. Maskvos spauda praneša, kad sovietų maršalas L. A. Gevorov patvirtino projektą Mažiekiuose statotam obeliskui. Tam paminklui dvi marmuro lentos gaminamos Leningrade. Lentose busiavaizduoti raud. armijos kariai "išlaisvinę Sovietų Pabaltijį". Lietuviai nacių nekentė ir džiaugiasi jų jungo nusikratę, bet iš kitos pusės, siekdami pilnos nepriklausomybės, jie nenori ir naujų okupantų. Lietuvoje, kaip ir visur kitur, žmonės kartoja: "Kas mus dabar išlaisvins nuo 'išlaisvintojų'?"

London. — Diplomatai spėja, kad prezidentas Truman, gen. Stalin ir prem. Attlee netrukus pradės telefonu kalbėtis ir bandys išrišti tas kliutis, už kurių užkliuvo penkių ministrų neseniai pakrikusi Londono konferencija.

Budapest, Vengrija. — Čia įvyko miesto rinkimai, kuriuose taip pasivadinus "Smal Holders" partija laimėjo miesto valdybą 122 vietas, o komunistai ir social demokratų sykiu laimėjo 103.

SLA KONVERSIJA GERAI ĮPUSEJUS; VISI, NEVILKINANT, KELKIMĖS

Dabar Reikia Perkelti 20 Nuošimtį

SLA konversija pradėta su rugpjūčio 1 diena, š. m. Reikia, nuo tos dienos SLA senosios apdraudos nariai gali persikelti į naują apdraudą, kaip to reikalauja kai kurių valstybių apdraudos departamentai. Iš to matome, kad konversija jau gerokai įpusėjusi ir jau trečias mėnesis, kai tuo reikalu rūpinasi SLA Centras, kuopų sekretoriai ir ciliniai nariai. Per tą laiką Centras jau išsiuntinėjo daugiau, kaip pusę pripildytų aplikacijų ir dabar Centre dar vis paskubomis dirbama-veikiama: baigiama pripildyti ir išsiuntinėti aplikacijos, reikia plačiai susirašinėti su kuopų veikėjais bei nariais, ir tt. Taipgi jau pradeda sugrįžti narių pasirašytos aplikacijos, prašant juos perkelti į naują apdraudą.

Kaip žinome, kai kurių valstybių apdraudos departamentai pareikalavo iki naujų metų butinai perkelti nemažiau 20 nuošimčių narių. Tas reiskia, kad iki to laiko kiekviena kuopa turi perkelti nemažiau to nuošimčio, arba iš kiekvieno šimto dvidešimts narių iki naujų metų jau turi būti persikėlę, kad patenkinus valstybių apdraudos departamentų reikalavimą. Tačiau, nors jau nemaža narių yra persikėlusi aplikacijas išpildę, bet tos skaitlinės iki šiol dar nepasiekė. Todel ir prisiema visiems nariams tuo reikalu juogviausiai susirupinti: reikia, be jokio vilkinimo, į naują apdraudą persikelti ir tuo valstybių apdraudos departamentų reikalavimą išpildyti. Nebe to, dabar ir persikėlimo sąlygos yra lengvesnės, negu jos bus sekančių metų ar po sekančio SLA seimo.

SLA kuopų sekretoriai, peržiūrėkite savo narių rekordus ir jei senųjų skyrių nariai dar vis lukuriuoja — paraginkite juos tuojau persikelti. Taipgi, kai tik gaunate iš Centro pripildytas aplikacijas — jų pas save nelaikykite, bet tuojau perduokite nariams ir paraginkite juos persikelti. O nariai, gavę iš sekretorių persikėlimo aplikacijas — irgi nelukuriuokite: pasirinkite patinkamą skyrių ir tuojau persikelkite. Atsiminkite: gruodžio mėnesį Centras jau turės išduoti valstijoms atskaitą, kiek narių bus persikėlę. O toje atskaitoje turi būti parodyta, jog persikėlę nemažiau 20 nuošimčių. Todel visi skubinkime persikelti, kad galėtume patenkinti valstybių apdraudos departamentų reikalavimus. Ir mes neabejojame, jog tuos reikalavimus išpildysime, jei tik visi širdingai šiame reikale pasidabuosime: jei sekretoriai pasistengs narius paraginti tuojau persikelti ir jei nariai paragintų paklausę, tuojau persikels.

Jie Laukia Amerikiečių Pagelbos

Tėvynė mano mylimoji!
Tokia graži buvai, šviesi;
Taip širdį budavo vilioji
Ir meilės glėbį ištiesi...

Nujau ramybės tavo rumai
Sugriauti... sunys išvaikyti...
Ugnies gyvatės sienoms rangos,
Padangėms skliaučias gaisras — dumai...
O sielvartų liepsnos gesinti
Tik ašaros ir kraujo bangos...

M. Gustaitis.

Kas lankėsi Karo Muziejuje Kaune, gal but, pastebėjo vieną senutę vėliavą — Sibiro lietuvių bataliono, pasirašinusio Vytauto Didžiojo vardu. Istorija tos vėliavos labai ypatinga: baigiantis Didžiajam Karui ir žlungant Rusijos imperijai, lietuviai kariai, tarnavusieji rusų pulkuose Sibire, susibūrė į vieną karinį vienetą, sudarydami batalioną, pasiriję organizuoti grįžti į tėvynę Lietuvą. Omske gyvenantieji lietuviai tam batalionui padovanojo didžiulę šilkinę vėliavą, su išsiuta vytimi. Nešdami šią vėliavą, Sibiro lietuvių bataliono kariai tikėjosi grįžti į Lietuvą ir sudarysi pirmąjį lietuviškos kariuomenės branduolį. Nelaimė, bolševikai, matydami patriotinius lietuvių nusiteikimus, tą batalioną išsklaidė, daugelį karininkų žiauriai išžudydami, kardais sukapodami. Čia ypatingos drąsos parodė viena Rusijoje gyvenusi lietuvaitė, Elzbieta Kakera-

naitė: ji, matydama žiauriai sunaikintą batalioną, pasirijo bent brangiausią jo turtą — vėliavą — išsaugoti. Pasisekė jai vėliavą paslėpti po savo drabužiais. Bolševikai ją įtarrė. Nei per kietas kvotas, nei per tardymus ta lietuvaitė paslapties neišdavė. Išstisus metus ji išslapstė tą vėliavą, besibastydama po Sibiro tyr-laukius, bešaldama koncentracijos stovyklose, nuolat save statydama pavojun. Vėliau jai pavyko vėliavą pernešti į laisvąją Lietuvą.

Kas Dabar Neš Lietuvos Laisvės Vėliavą?

Antrojo Pasaulinio Karo metu ne tik tai lietuviškieji pulkai, bet ir dešimtys, gal šimtai tukstančių, ramųjų Lietuvos kaimo ir miesto gyventojų liko išblaškyti po visus kontinentus. Kas dabar išneš Lietuvos laisvės vėliavą? Čia pareiga visų lietuvių, kad darbas nebutų padrikas (Užbaiga 4 pusl.)

Lietuvių tremtinių grupė Romoje, kartu su Lietuvių Šalpos Komiteto nariais Italijoje, laukia drabužių išdalavimo. Drabužiai gauti iš Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo (BALF), National War Fondo nario. Pačiame vaizdo vidury stovi amerikiečiams plačiai žinomas vysk P. Bučys.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America

FRANAS BAJORAS
Editor

DR. M. J. VINKAS
Business Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
307 W. 30th St., New York 1, N. Y.
Tel.: LACKAWANNA 4-5529

PASTABOS

JEI JAU gavote iš savo kuopos sekretoriaus persikėlimo aplikaciją — nelaikykite jos ilgai pas save: tuojau pasirinkite sau patinkamą persikėlimui skyrių ir persikelkite. Juogrečiau persikelsite, tuo didesnio gero padarysite sau ir savo organizacijai.

SLA CENTRAS jau išpildė ir išsiuntinėjo daugiau, kaip pusę persikėlimo aplikacijų. Kita dalis tų aplikacijų bus išpildyta ir kuopoms pasiūsta kol gausit šį T. numerį. Sekretoriai, kurie gaunate iš Centro išpildytas narių aplikacijas — tuojau suaukite susirinkimus ir, išaiškinę nariams persikėlimo svarbą, pasistengkite nevilkinant kodaužiausiai narių į naują apdrandą perkelti. Atsiminkite: iki naujų metų turi būti perkelta nemažiau 20%. To reikalauja valstybių apdraudus departamentai. Ar jūsų kuopoje bus tiek perkelta iki naujų metų? Jei dabar manote, kad ne — pasistengkite perkelti.

SPALIO 5 ir 6 dd. SLA Centre lankėsi SLA prez., brolis V. F. Laukaitis su savo ponija. Šis atsilankymas, kaip ir daugelis pirmiausių buvusių, surištus su įvairiais organizacijos reikalais, o ypač konversija. Su SLA sekr., M. J. Vinku, brolis Laukaitis apkalbėjo ir atliko daug begančiųjų SLA reikalų.

SIAME numery talpinaime SLA 38 kp., Brooklyn, N. Y., nario Juozo P. Ginkaus paveikslą ir aprašymą. Šis mūsų brolis pralenkė visus SLA narius viename svarbiame pasidarbavime, tai pardavinėjime Karo Bonų. Jis vienas per visas septynias Karo Pasokolas Karo Bonų išpardavė už \$1,730,000.00. Be to, jis gyvul darbuojasi ir bendrame veikime. Sveikiname! Mums reikia daugiau tokių Juozų, kaip brolis Juozas P. Ginkaus!

DAUG SLA kuopų šaukia susirinkimus apkalbėjimui dabar pravedamos konversijos. Daugelis tokius susirinkimus jau suaukė ir tą reikalą apkalbėjo. Tos kuopos, kurios panašių susirinkimų dar neturėjo — laikas suaukti ir šiuo SLA gyvybinių reikalu nuširdžiai pasitarti. Juogrečiau konversiją įgyvendinsime — tuo didesnio gero bus jums patiems ir mūsų visų organizacijai.

IS KARIUOMENE kasdien grįžta vis daugiau ir daugiau karių. Jų tarpe daug sugrįžta ir lietuvių bei SLA narių. Kas tuos sugrįžusius priima ar priims gražiausia ir iškilmingiausia? Mums rodo, kad Detroitas šiame reikale, kol kas, užima pirmą vietą. Tos kolonijos lietuvių suorganizavo Kariams Remti organizaciją, kuri rūpinasi sukelti reikiamą sumą pinigų ir už tuos pinigų kariams pastatyti namą. Ir pastatyti pilnai išmokyti, kad vėliau buvusius kariams nereikėtų rūpintis. Tai gražus darbas, kurį privilegiję pasiekti ir kitų didesnių lietuvių kolonijų lietuvių.

VISUOMET turėkime minty, kad SLA yra didžiausia fraternalė organizacija, ir pakalbinkime prie jos prisirašyti savo gimines, draugus, kaimynus bei pažįstamus.

"Frankensteinas" Demonstruoja...

KELI METAI atgal, Amerikoje buvo plačiai paplitusi novelė, vardu "Frankenstein". Tą novelę žmonės skaitė knygoje ir matė judžiuose. Tai tulo rašytojo fantazija: vienas, už visus mokslininkus "mandresnis" medicinos studentas iš daugelio numirusių žmonių kūnų dalių susiuvinėjo vieną kūną ir, su saulės spindulių pagalba, jam įteikė gyvybę... Tai buvo neapsakomai gramozdiškas padaras. Tikra pabaisa. "Frankensteinas" kalbėti nemokėjo, bet turėjo proto ir sumanumo pademonstruoti savo jėgą. Jis, gražiai prisiviliojęs, pirmiausiai pradėjo smaigti nieku nekaltais kudukius, paskui — saugusius žmones, o pagaliau užklupo ir savo "sutvėrėją"... "Frankensteinas", tačiau, gerų žmonių jėga nugalėtas ir gavo galą...

Tai rašytojo fantazija. Bet šandien pasauly yra ir realus "Frankenstein". Tai tula valstybė, kuri, kaip istorija parodo, yra sulipdyta iš daugelio, karų pagalba nugalėtų, valstybių-valstybių. Tos šalies vadai proto turi daugiau, negu išsvajotas "Frankenstein". Ji yra "labai galinga". Bet kai ji buvo užpuolęs nemenkesnis pabaisa, Hitleris — "Frankenstein" kinkos sudrebėjo ir jis šaukėsi pagalbos demokratiškųjų valstybių, su kurių pagalba savo priešą nugalėjo. Ir po to nugalėjimo, "Frankensteinas" išaugo į dar didesnę pabaisą. Dabar jis jau veik galutiniai prismaugė ištisą eilę gražių ir laisvai gyvavusių valstybių-valstybių. Jis pasirišęs dar ir daugiau prismaugti. Jis kėsinaisi ir prieš demokratiškąsias valstybes, kaip fantastiškasis "Frankenstein" pasikėsino prieš savo "sutvėrėją"...

Šių dienų realusis "Frankenstein" vis daugiau ir daugiau švaistosi ir kėsinaisi. Jis neseniai įvykusioje penkių valstybių ministerių konferencijoje pademonstravo visdaugiausiai. Jis dabar mūškaito su nieku. Jo atstovas toje konferencijoje kalbėjo drąsiai. "Frankensteinas" nori visko sau, o nieko, arba labai mažai, kitiems. Jis į veidą spjovė demokratiškoms valstybėms, dar taip neseniai jį nuo pražuties išgelbėjusiomis. Taika ar bent kurios valstybės laisvė ar nepriklausomybė "Frankensteinui" tik vieni niekai...

Konferencija dėl to pakriko, nieko gero nenuveikusi. Su konferencijos pakrikimu, į orą pakibo ir taip labai laukiama viso pasaulio taika ir ramybė. Tame pat ore dabar kabo ir daugelio valstybių laisvė ir nepriklausomybė.

Kaip ilgai šis realusis "Frankensteinas" po pasaulį rapalios ir savo jėgą demonstruodamas, vergijos pančiais nekaltas valstybes (nekaltais kudukius) baugins ir smaugs?

Lietuviams Reikia Knygų

PASAULIS pergyvena atsikurimo momentą. Pergyvena po to, kai karas sugriovė žmonių gyvenimus ir kai tuos žmones išblaškė po visas pasaulio dalis. Tarpe išblaškytųjų yra ir daug tukstančių lietuvių, kurie trokšta sugrįžti į savo tėvynę, bet negrįžta, bijodami, jog gali prisieiti ten pergyventi dar sunkesnius vargus ir kankinimus, negu jau yra pergyvenę. Tie nelaimingieji šaukiasi į Amerikos lietuvių pagalbos.

Su spalio 1 diena BALF pradėjo knygų vąjį. Perskaitykite šiam numerį telpantį BALF atsišaukimą tuo reikalu. Perskaitykite, pasiūrėkite savo namuose, argi negalėsite surasti knygą kitą paaukoti geram tikslui.

Amerikoje yra ir organizacijų, kurios turi nemažą knygų, bet neturi kur jų dėti. Viena tokia organizacija yra TMD. Dabar laikas šios organizacijos pareigūnams pasigriežti sandėliuose ir surastas turimas knygas paaukoti.

Kenciantiems lietuviams reikia netik maisto ir drabužių — jiems reikia ir dvasinio maisto, ko jie laukia iš laisvoje Amerikoje gyvenančių savo brolių ir seserų lietuvių. Nesuviliame mes jų apangalu, nesuviliame ir knygomis. Paaukokime kiek kas tik galime.

Lai nuo dabar lietuviškos knygos plaukia į BLAF sandėlį, o iš ten — į Europą vargstantiems lietuviams.

Apžvalga

Amerikoje Neturi Pastumdėlių

AMERIKA rašo:

"Reader's Digest skiltyse Amerikos žurnalistas Lanius aprašo, ką jis patyrė Maskvos valdomoj Bulgarijoje.

"Plačiau neduodami to straipsnio, pamėsim tik vieną vietą, kuri rodo, kaip įvairių šalių komunistai įsitikine, kad tik Stalinas gali valdyti pasaulį.

"Kai žinia apie Roosevelt mirtį pasiekė Bulgarijos sostinę, vienas bulgarų advokatas paklausė: "Ar nemanot, kad naujas prezidentas bus komunistas? Žinote, mes čia esame labai stiprūs, ir Stalinas greičiausiai to reikalauja".

"Laikraštiniškai kalba, jog per konferenciją Londone Molotovas pareiškė, kad jam nei anglų užsienio reikalų ministeris Bevinas nei Amerikos Valstybės sekretorius Byrnes nepatinka.

"Molotovas pasakė: "Ankstesnės užsienio reikalų ministerių konferencijos pasiekdavo, kadangi, pirma, jos budavo Maskvoje ir, antra, ten buvo Hull ir Edenas".

"Matyt, Molotovui širdį skauda, kad jis negali Amerikoje ir Anglijoje turėti savo pastumdėlių vyriausybės, kaip tai yra Balkanuose ar Lenkijoje, kur Maskva viską yra apgniauzusi savo raudona kumščia".

Staliną Reikia Malšinti

KELEIVY S. Strazdas rašo:

"Užsienio reikalų ministerių konferencija Londone jau baigta. Ji nedavė nei to, kiek iš jos galėjo laukti atsargus pesimistas.

"Nesusitarta dėl taikos su Italija, neišspręsta visa eilė kitų labai svarbių klausimų.

"Konferenciją suardė Maskvos užsispyrimas. Stalino diktatūros režimas pasišovė gauti Italijos kolonijas; jis pareikalavo šeiminko teisės Japonijoje!

"O dėl Balkanų, Lenkijos ir Pabaltijo valstybių likimo Maskva pasakė tiek: "Ponai, ne jūsų reikalas mums diktuoti — darom ką norime..."

"Tai besotčiai apetitai. Lysk į svetimą daržą ir jį knaisiok. Jei daržo savininkas tavę neleidžia — rėkauk, kad jis yra demokratijos priešas!

"Hirohito apetitus numalšino atomų bomba. Ar jį ir Stalino apetitus turės malšinti?"

Prašo Gelbėti Lietuvą

DARBININKAS rašo:

"Visuose laiškuose Lietuvos tremtiniai atsišaukia į mus, kad gelbėtume pavergtą tėvynę — Lietuvą. Nei vienas lietuvis, kur jis nebutų, kad ir didžiausią vargą ir badą kęstų, nenori grįžti į pavergtą Lietuvą, kol joje bus žiaurus okupantas. Kiekvienas lietuvis tremtinis ne tik savo gyvybę nori išsaugoti, bet dideliu pasiaukojimu ir pasirizimu gina Lietuvos nepriklausomybę, kuri yra laikinai užgniausta. Lietuvių tauta pasitiki, kad didžioji demokratinių valstybių, ypač Suvienytos Valstijos, išlaikys savo žodį, duotą mažosioms tautomis, kad po karo jos atgaus laisvę ir savo kraštams nepriklausomybę. A. a. prezidentas Rooseveltas mūsų delegacijai 1940 m. yra pareiškęs, kad Lietuvos nepriklausomybė tik laikinai užgniausta. Mes tvirtai tikime, kad ir dabartinis mūsų prezidentas Truman ir jo delegacijos visose konferencijose gins mažųjų tautų teises į laisvę ir nepriklausomybę".

"Gana Tų Baikų!"

DRAUGAS rašo:

"Stalinas su Molotovu trukdo taikos darbą dar ir dėl to, kad jie nori ilgiausiai palaižyti raudonąją armiją jų užgrobtose teritorijose, kur teroro ir gyventojų likvidavimu nori tiek įsitvirtinti, kad ir taikos konferencija nebegalėtų jų, rusų, iš ten iškrapstyti.

"Šia proga tenka pastebėti ir tai, kad karo metu prez. Roosevelt ir premieras Churchill, bijodami, kad Stalinas nepadarytų atskiros taikos su Hitleriu, jį visokiais būdais glostė, nuolaidas jam darė. Jisai prie to priprato ir nori, kad ir toliau panašiu būdu būtų glostomas. Gana tų baikų! Jau laikas amerikiečių ir anglų politikams mesti į šalį pataikavimo ir nuolaidumų politiką ir visu griežtumu eiti prie Atlanto Čarterio įgyvendinimo, prie pastovios ir teisingos taikos atsteigimo".

Neteislingai Aiškina

SANDAROJE V. G. rašo:

"Daugelis kolumnistų ir radio komentatorių pripuolamai prisimindami Baltijos šalis, pažymi, jog jos esančios sovietiškos įtakos orbitoje arba rate.

"Toks aiškinimas neatsako tikrenybei. Lietuva, Latvija ir Estija dabar yra netik sovietų "įtakoję", bet ir žiauriausioj prispaudoj bei išnaikinimo stadijoje".

Mano Pergyvenimai Bolševikų ir Nacių Okupuotoje Lietuvoje

Rašo Vladas Vaitkus

(Tąsa)

Net mokyklų vyresniais pareigūnais buvo skiriami taip vadinamieji "komsargai" menko išsilavinimo komunistėliai, kurių teisės, neretai, budavo didesnės už tų mokyklų direktorių. Mano gimnazijos "komsargu" buvo paskirtas tik pradžios mokyklą baigęs Galinkas. Dažnai suaukdavęs mokinius į salę, tąsai Galinkas duodavo auklėjimo pamokas, šaukdamas, kad po Stalino saule mes esame laimėnčiausi ir turime progos eiti geriausius mokslus, mokomės "tiesą" mylėti, o ne taip apgaudinėjami, kaip kapitalistinių kraštų jaunimas, pav. Anglijoje, Amerikoje, Francijoje ir tt.

Taip mums buvo kalama kasdien. Tačiau, Lietuvos jaunimo perauklėti nepavyko, nes mes per daug jau gerai pažinome komunizmo veidmainystę ir niekšišumą. Neretai buvo rengiamos komunistų paskaitos, į kurias mus versdavo eiti. Jas laikydavo be mokslių komunistai. Pav., tulas Kretingos komunistas, prie žemėlapiu atstojęs, pirštu rodė į Maskvos-Stalingrado kryptį, tvirtindamas, esą, čia traukiniai išvyksta 1000 km. greitį. Budavo koku, kad tokie sovietų nemokšos pasišoka skaityti moksline ir kultūrinės paskaitas.

Komunizmo istorija buvo laikoma švenčiausia knyga. Kiekviename puslapy atrasi "švenčiausia" tėvo Stalino vardą su švelniausiais ir gražiausiais prierašais. Tiek klase, tiek istaigose nuo sienų buvo šalinami valstybiniai ženklai ir į jų vietas kabina mi Stalino didžiausi atvaizdai. Mes šiuos įvykius jautriai pergyvenome, nes matėme, kad tai yra didžiausia pasauly veidmainystė, akypelėškumas, žmogaus laisvių atėmimas ir jo dvasinė bei materialė degradacija.

Ypač, prie dvasinio jaunimo palaužimo prisidėjo NKVD (komunistų slaptoji policija, anksčiau vadinusis čeka, paskui GPU, ir paskutiniu laiku NKVD). Ši organizacija, kurios teisės nėra ribotos, stengėsi iš visų visuomenės sluoksnių suimobilizuoti kodaužiausiai šnipų. Žinau visą eilę savo pažįstamų, kurie buvo priversti šiai egzėkucijos organizacijai šnipinėti.

Papasakosiu apie savo geriausio suolo draugo istoriją.

Jaunų Sielų Naikinimas

Tai buvo 1940 metai, apie lapkričio ir gruodžio mėnesį. Vieną dieną, laike rusų kalbos pamokos, į klase įėjo gimnazijos sargas ir pranešė, kad šis mokinis yra kviečiamas trumpam pasikalbėjimui į miliciją. Mudu pasižiūrėjome, paspaudėm viens kitam ranką, speliudami, gal ir paskutinį kartą.

Ilgos man buvo tą dieną pamokos, nieko nebegirdėjau, ką mokytojas aiškino. Vos tik pasibaigus pamokoms, nubėgau į jo namus ir laukiau jo pareinant. Parėjo jis išvargęs ir išblašęs. Turėjau jam prisiekti, kad tik jis ir aš žinosiu, ką jis man papasakos. Jis, prisipažino, kad ji priverstė šnipinėti ir įskundinėti draugus ir pažįstamus, kurie ką nors pasakys prieš sovietų valdžią ir komunistinę santvarką. Jam įgrąsino suaukdysią, jei jis meluos, o jei bus "geras" — siųsią į Maskvą, į kursus. Jis turėjo pasirašyti, kad niekam to nesakys ir niekas to nežinos.

Ir vėl sekė dvasios, kai jį išaukdavo. Ir aš vėl likdavau sėdėdamas vienas suole ir vėl nieko nebegirdėda-

vau, kas dedasi klaseje, o tik matydavau savo draugą su į jo krutinę įremtu rusų revolveriu.

Šis mano draugas dar tebegyvena ir yra pabėgęs iš Lietuvos, su juo susirašinėju laiškais. Jis buvo gudrus ir mokėjo išsisukinėti. Kiti bu-

vo mažiau gabūs ir virto tikrais NKVD agentais.

Taip pat, pažinau vieną mokytoją, kuris tokiu pat būdu, buvo priverstas šnipinėti ir įskundinėti savo kolegas. Ir jam pavyko iš Lietuvos pabėgti.

Komunistų sistema yra "puikiausia" pasauly. Ji padaro taip, kad draugas draugo bijo, o tėvai nebeprisitiki vaikais. Sunku ir įsivaizduoti tiems, kurie nėra gyvenę komunistų "rojuje" ir šildęsi (Užbaiga bus)

LIETUVOS LIKIMAS

Prašvito saulė spinduliuiota, Tik ne visiems ir ne visur...

Lietuva, žemė numylėta, Kur tavo brangi laisvė?... Kur?... Virš Nėrio, Nemuno, Šešupės, Skrajioja alkani varnai... Darželiuos vysta žolynai... Nežydi prie Dubysos tulpės...

Tamsoje, prie kraujuoto kelio, Akyvaizdoje tylaus Smutkelio, Gukčioja, virpa moteris: "Daug brolių išveštų sušalą... Kitus išplėšė vokiečiai... Kiti klejoja už Uralo... Gyvenimas, tik erškėčiai... Vaikučiai lanko tuščią stalą... Ir dar... mus Sibiru varys!...

"Jau Lietuva ne mūsų žemė... Tos žalio lankos, tie laukai, Dabar tik ašarų takai!... Pražuvo laisvė, dingio laimė... Kankins dieną, naktį baimė... Nutilo mūsų gražios dainos... Temsta naktis verksmų aiduos... Atėjo skaudulingos dienos... Maskva mūsų tautą likviduos!...

"Pasaulis kovė tironiją, Liuosavo pavergtą žmoniją. Žadėjo laisvę atvira!... Atlanto Čarterį vis piršo. Tas taip gražu, tas taip gerai! Žadėjo duot demokratiją... Bet kam Lietuvą taip pamiršo?!

"Ak, ir tie broliai už Atlanto, Likimo mūsų nesupranta... Tiesa, daug kart mums tiesė ranką Ir šelpė kraštą sužalotą, Ir šluostė veidą ašarotą... Jiems ir patiems vargų pakanka... Bet vis dabar, kai bočių žemė Ištiko mirtina nelaimė... Dabar, kuomet nuomžnas kaimynas Lietuvą likviduot kėsina... Kuomet jis mūsų kraštą ardo, Ir net iš žemlapio spausdinto Siekia ištrint Lietuvos vardą!... Tad, vardan žemės, Dievo švento, Kodel ten mūsų brolių sriovės Vis jiesko sau "garbės", "gerovės"... Liežuvį kaiso, rodo pirštą, O bočių kraštą veik užmiršta?... Kodel vieni ten ir kiti, Argumentuoja naktį, dieną, Ir turi priešų du, ne vieną? Ar mes čia esame kalti, Kad jie tenai, už tuščią maišą, Vieni kitiems liežuvį kaiso?...

"Atminkit broliai, Lietuva Visiems lygi yra tėvynė. Lietuvių numylėtas kraštas. Jei jūs ten tėsitate kautinę Tarpe savęs, dings mūsų raštas, Kalba, daina... Laimės Maskva!... "Čia mūsų rankos surakintos, Čia mūsų lupos uždarytos... Čia mums atėjo baisios dienos... Tik tark bent žodį — tuoj prie sienos...

"Ten jūsų rankos nerakintos, Ten jūsų lupos neužspautos; Ten laisvės buorės verptos, austos... Piliečio teisės ten apgintos... Amerika tik, ir jūs, broliai, Šioj suturem mums teikait viltį. Jūs, dirbdami Liuosybės šaliai, Dar galit ir už mus prabilti.

"Tad spieskitės į vieną buri, Vardan tėvynės numylėtos! Kas tik lietuvių širdį turi, Tam šioj kovoj pakanka vietos. Čia nesvarba, kas jūsų "vadas"; Nesivaikinkite už "šlovę". Mums į akis čia žiuri badas... Mirtis bus mūsų palydovė!..."

Ne bile moteris prie kelio Ten alpsta prie tylaus Smutkelio... Tai Lietuva, tėvynė mūsų, Nuskrusta vokiečių ir rusų, Pasauliui meldžias, rodo širdį... Ak, niekas jos maldų negirdi!...

T. YLA.

SLA Reikalai ir Veikla

S.L.A. Kuopų Veikla

Toronto, Canada

SLA 236 Kuopos Veikla

Šiuo momentu gana rimtai nariai gvilvena konversijos reikalą ir atydziai renkasi naujuosius persikėlimo planus. Darbas eina be jokių nesmagumų, nes visi nariai supranta, kad tai daroma pačių narių naudai.

Iki sekančio susirinkimo, kuris įvyks spalio 14 d., didžiuma narių jau bus išpildę savo aplikacijas, kurios skubiai bus grąžintos į Centrą.

Staiga keičiantis orui, daug žmonių serga įkyriais šalčiais. Šiuo laiku gana nesmagiai sirgo ir keli SLA 236 kp. nariai: Ad. Kuniutis ir J. Bernatoniš, vienok jie neturėjo kuopos priežiūros del neušimaldavimo. Abu šie tvirti nariai šalčius jau nugalėjo ir vėl dirba įprastą kasdieninį darbą.

Rugsėjo mėn. susirinkime buvo šiek tiek apkalbėta metinio mūsų kuopos parengimo reikalas. Butino nario mokescio metinių sukaktuvių proga nutarta užsimokėti po 50c. Tačiau parengimo reikalas ir laikas pavestas komisijai, kuri pasirūpins kai ką nariams pateikti.

Užsimaldavusių narių tarpe dar tebeseraga sesuo Gritienė. Jai linkime greit pasveikti.

Sekantis susirinkimas įvyks spalio 14 d., 2 val. popiet, trečiame aukšte, 404 Bathurst St. Narių dalyvavimas būtinas.

O. I.

Pittston, Pa.

SLA 7 Kuopos Veikla

SLA 7 kp. susirinkime rugsėjo 9 d. apsvaresčius ir apkalbėjus visus kitus kuopos reikalus, prieita prie konversijos reikalo — persikėlimo senųjų narių į naujuosius skyrius.

Sekretorius perskaitė iš naujų skyrių aplikacijos paaiškinimus apie sąlygas ir naudas, kurias nariai turės į naujus skyrius persikėle. Taipgi buvo paaiškinta, kad nariams persikėlimas neišvengtinas ir kad dabar persikėlimams yra pradedama pasirinkti vieną iš trijų skyrių, į kurį nori persikelti. Vėliau jį kuopos nebus. Daug narių pareiškė, kad sekančiame susirinkime jie į naujus skyrius persikels.

Praeitą rudenį berengiant kuopos vakariene, buvo manoma, kad prie tos progos bus galima išleisti ką nors išlaimėjimui, kad kuopai daugiau pelno padaryti. Tatgi kuopos narė, J. Kalaušienė, pasiūvė labai gražią koldrą, kurios paviršius susidedantis iš kelių šimtų įvairių spalvos šmotelių, sudaro gražią artistiską išvaizdą. Ji pasiūlė tą koldrą leisti išlaimėjimui, pridėdant dar ir Karo Boną.

Kadangi prisirengimui laikas buvo pertrumpas, todėl išlaimėjimas atidėtas ant toliau, o J. Kalaušienė už koldros medžiagą \$12 kuopa apmokėjo. Darbą jis kuopai paaukojo.

Praėjusiame kuopos susirinkime nutarta surengti kuopos vakariene gruodžio 1 d., L. Piliečių Klubu svetainėje ir išleisti išlaimėjimui minimą koldrą, pridėdant dar dvį dovanas: \$5 ir SLA Albumą. Beabejonės, po vakarienos pasirodys ir muzikantai.

Daug kuopos narių pasižadėjo pasidaruoti, kad šis parengimas kogeriausiai pavyktų.

A. Galinskas.

Westbury, Mass.

Pagerbė SLA Veiklę

Rugsėjo 22 d., American Legion salėje įvyko šaunus bankietas pagerbimui mūsų gerų draugų-veiklę, kurie sulaukė 25 metų vedybinio gyvenimo sukakties. Tais mūsų draugais-veiklėmis yra Leonas ir Ona Stasiuliai. Brolis L. Stasiulis yra SLA 43 kp. sekretorius. Taipgi yra Dorchesterio Lietuvių Klubu darbuotojas. Per daug metų buvo jo pirmininku. Jis taipgi dirba tai vienoje, tai kitoje vietos lietuvių organizacijoje. Jų žmona taipgi yra žymi veiklė: per daug metų buvo Sandaros moterų kuopos viršininke ir šiaip yra įdėjus daug darbo viešame gyvenime, ypač rengiant vakarienes.

Pp. Stasiuliai gal ir nesitiki tokios jaukios sveigos ir jų pagerbimo, kur suėjo virš šimtas veiklę ir inteligentų žmonių juos pagerbti. Kalbas pasakė: nuo legionierių adv. Cuinys, nuo klubo — adv. Grigalius, nuo SLA — S. Mockus, nuo Dorchesterio Moterų Klubu — ponis Namakys, nuo Sandaros — J. Lekys, nuo Sandaros moterų klubo — svocia O. Zokas.

Svotu buvo A. Mockevičius. Užgerta tostas ant „jaučiųjų“ sveikatos, ką atliko dr. Kapočius. Be kitų, šioje gražioje pagerbimo puotoje dalyvavo dar šie profesionalai: adv. Kalinauskas, adv. Gailius, adv. Bagočius, dr. J. Jakmauh.

Pp. Stasiuliams suteikta įvairių dovanų ir, kaip matome, pasakytą gražių kalbų. Kurie neturėjo progos pakalbėti, tai del to, kad šis parengimas buvo šeimyniškas.

Susirinkę inteligentiški žmonės, jaukiai ir maloniai praleido vakarą ir sykiu pagerbė mūsų darbuotojus pp. Stasiulius.

Buvo malonu šiame pagerbimo bankiete matyti ir jų sūnų Praną, kuris karo frontuose išbuvo per du metus ir sugrįžo sveikas. Taipgi buvo atvykęs ir jų sūnus Leonas, kuris jau trys metai yra Navy Departamente, Washington, ir dabar yra gavęs paskaitinimo laipsnį.

Pp. Stasiuliai dėkoja visiems už dalyvavimą ir dovanas.

Vakaro programą sumaniai vedė p. A. Namakys.

Linkiu jubiliatams laimingo gyvenimo, o jų sunams gero pasisekimo tarnyboje.

S. Mockus.

Chicago, Ill.

A. a. Sabina Sholis, SLA 280 Kp. Narė

Liudi SLA 208 moterų kuopa, netekus savo brangios narės, a. a. Sabinos Sholis, dabartinės kuopos pirmininkės, J. Varasius, sesutės. A. a. S. Sholis prie šios kuopos priklausė nuo pat jos susiorganizavimo. Prie šios kuopos priklausė ir velionės giminės. Gaila SLA 208 moterų kuopai, netekus darbščios narės.

A. a. S. Sholis sirgo sunkiai. Jos skausmus dar padidino tai, kad ji negalėjo sulaukti savo sunaus Viktoro iš kariuomenės.

A. a. S. Sholis iškilmingai palaidota Čekų Tautišų Kapinių krematorijoje.

Velionės giminių prašome priimti gilią užuojautą nuo SLA 208 moterų kuopos visų narių šioje didelio liudėsio valandoje, o velionei lai buna lengva išsėtis Dėdės Samo laisvame krašte.

Josephine Osinkas.

New York, N. Y.

Numeris SLA 126 Kuopos Narys, T. Stukas

Spalio 2 d. netikėtai iš gyvųjų tarpo pasitraukė SLA 126 kp. narys, a. a. Tamas Stukas, sulaukęs virš 60 metų amžiaus. Velionis prie S. L. A. prisirašė 1917 metų pabaigoje. Prie SLA priklausė per daug metų ir gana dažnai lankydavo susirinkimus. Nulidime velionis paliko savo pačią Mortą Stukienę ir dukterį Teresę Stukaite, gyvenančias Rochester, N. Y. Buvo kilęs iš Pasvalio miesto, Panevėžio apskrityje.

Vel. Stuko palaidojimu, sulig giminių pagėdavimu, rūpinosi SLA 126 kp., kuriai jis buvo užrašęs savo pomirtinę palaidojimą. Duktė ir pati tuo reikalu rūpintis negalėjo ir jos nedalyvavo laidotuviuose iš priežasties p. Stukienės ligos. Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis šv. Jono kapinėse, Middle Village, N. Y. Laidotuvių direktoriaus pareigas atliko J. Garšva. SLA 126 kuopa nupirko gražų gėlių buketą ir trys valdybos nariai velionį palydėjo į kapus.

Lai tau, Tamai, buna lengva išsėtis Dėdės Samo laisvoje žemėje, o tavo šeimai ir giminėms reiškiu širdingą užuojautą šioje didelio liudėsio valandoje.

SLA Narys.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Atnkaita 2 Bertainio, 1945 Metų

(Užbaigta)
ISMOKEJIMAI ANTRIO BERTAINIO, T. Y. BALANDZIO, GEGUZIO IR BIRZELIO MĖN., 1945 M.

BALANDZIO MĖN.

Pomirtinių
Bal. 7, 1945 m. \$1,650.00
Bal. 14, 1945 m. 3,000.00
Bal. 21, 1945 m. 1,844.26
Bal. 28, 1945 m. 1,650.00

Viso \$8,144.26

Pašalpos ligoje
Bal. 7, 1945 m. \$856.75
Bal. 14, 1945 m. 1,381.75
Bal. 21, 1945 m. 1,147.25
Bal. 28, 1945 m. 1,104.50

Viso \$4,490.25

Atlyginta organizatoriams
P. J. Račila, Worcester, Mass. \$79.99
P. Gribenis, Chicago, Ill. 42.02
M. Tamulaitienė, Wilkes Barre, Pa. 417.02
J. Svipas, New Kensington, Pa. 23.70

Viso \$562.73

Sugrąžintos mokestys

SLA 311 kp., W. Frankfort, Ill. \$2.50
T. Bradis, Port Chester, N. Y. 2.00
SLA 167 kp., Joliet, Ill. 1.20
H. Kuncaitis, New York, N. Y. 3.10
V. Vaitekus, New York, N. Y. 4.92
W. Jakubowski, Detroit, Mich. 3.50

Viso \$17.22

Pašalpos iš Našlių ir Našlių Fondo

Mrs. A. Randellunas, So. Boston, Mass. \$15.00
K. Rupeikūtė, New York, N. Y. 10.00
B. Albertienė, Chicago, Ill. 5.00
V. Beleckas, Brooklyn, N. Y. 5.00
A. Čižienė, New York, N. Y. 5.00
K. Jankauskas, Mahanoy City, Pa. 5.00
E. Kukliauskienė, Charleroi, Pa. 5.00
M. Letukas, Springfield, Ill. 5.00
P. Mažekienė, Inkerman, Pa. 5.00
A. Miglinas, Springfield, Ill. 5.00
M. Minikevičius, Hubbardsville, N. Y. 5.00
M. Millerienė, Carnegie, Pa. 5.00
M. Padolskis, Sweet Valley, Pa. 5.00

Pa. 5.00
J. Snarpunas, Naticoke, Pa. 5.00
A. Viltrikienė, Penn. Pa. 5.00
A. Zemaitienė, New Britain, Conn. 5.00

Viso \$95.00

Tėvynės reikaluose

Consolidated Edison Co., New York, N. Y. \$73.23
Modern Art Photo Engr. Co., New York, N. Y. 5.40
Postmaster, New York, N. Y. 40.35
Reilly Electrotpe Co., New York, N. Y. 3.05
Mars Printing Co., New York, N. Y. 269.40
H. Claypool, New York, N. Y. 92.00

Viso \$483.43

Algos

Wm. F. Laukaitis, Baltimore, Md. \$100.00
K. P. Gugis, Chicago, Ill. 150.00
M. J. Vinikas, New York, N. Y. 300.00
M. K. Austra, New York, N. Y. 148.00
N. Peters, New York, N. Y. 123.00
H. Melusky, New York, N. Y. 128.00
A. Austra, New York, N. Y. 124.00
C. Stark, New York, N. Y. 109.75
A. Dalyda, New York, N. Y. 65.19
P. Bajoras, New York, N. Y. 200.00
M. L. Vasil, New York, N. Y. 164.00
K. J. Paulauskas, New York, N. Y. 156.00
S. E. Vitaitis, New York, N. Y. 156.00

Viso \$1,923.94

SLA nuosavybės

307 W. 30-th St., New York, N. Y. \$399.76
195 Grand St., Brooklyn, N. Y. 80.09
3405-07 So. Lowe Ave., Chicago, Ill. 913.13
10742 So. Michigan Ave., Chicago, Ill. 187.99
1035-37 W. 69-th St., Chicago, Ill. 460.06
818 W. 18-th St., Chicago, Ill. 190.26
3247 So. Morgan St., Chicago, Ill. 92.16
819-85 W. 35-th St., Chicago, Ill. 1,615.34
3626 So. Halsted St., Chicago, Ill. 351.12
1534 N. Oakley Blvd., Chicago, Ill. 720.96
10819 So. Wentworth Ave., Chicago, Ill. 231.69
6551-55 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 173.34
3251 Halsted St., Chicago, Ill. 201.88
135 E. 110-th St., Chicago, Ill. 123.88
6343 So. Mozart St., Chicago, Ill. 128.88
6739-41 Chappel Ave., Chicago, Ill. 765.30
6423-25 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 382.68
7036 Yale Ave., Chicago, Ill. 317.72
621-631 E. Main St., Waterbury, Conn. 728.88
128 So. Maine Ave., Atlantic City, N. J. 128.86

Viso \$8,193.97

Kelonės ir sugaištys

Dr. S. Bižis, Chicago, Ill. \$311.65
S. Mockus, Dorchester, Mass. 117.40
P. Bajoras, New York, N. Y. 44.72

Viso \$473.77

Išvairūs išmokėjimai

N. Y. Telephone Co., New York, N. Y. \$89.04
Langstadter, New York, N. Y. 33.48
M. Romeika, M. D., Shenandoah, Pa. 2.00
S. Kuosa, Kingston, Pa. 2.00
S. Bailey, New York, N. Y. 3.00
A. Tvaronaitis, Manchester, Conn. 2.00
A. Dėdinas, Greenfield, Mass. 2.00
K. P. Šimkonis, Worcester, Mass. 1.00
N. Y. State Unemployment Ins. Fund, Albany, N. Y. 152.69
Collector of Internal Revenue, New York, N. Y. 135.42
Department of Ins., Lansing, Mich. 20.00
M. Stakionis, Lawrence, Mass. 1.50
P. Račila, Worcester, Mass. 2.00
J. Andriusis, Wilkes Barre, Pa. 4.00
J. Zemantauskas, Waterbury, Conn. 7.00
W. Kutulis, Muskegon, Mich. 2.00
Fidelity & Deposit Co. of Md., Boston, Mass. 1,170.00
A. Dėdinas, Greenfield, Mass. 6.00
F. Stirna, Bridgeport, Conn. 2.00
R. & H. Racie, Dayton, Ohio 4.00

Viso \$1,109.94

Western Union, New York, N. Y. 1.03

Standard & Poors Corp., New York, N. Y. 375.00

Raštinės reikmenys 6.80

Paštas ir Ekspresas 12.08

Commerce Photo Print, New York, N. Y. 2.11

Appraisers 25.00

Viso \$2,062.95

Viso balandžio mėn. \$28,447.52

GEUGUZIO MĖN.

Pomirtinių

Geg. 5, 1945 m. \$3,300.00
Geg. 12, 1945 m. 3,175.00
Geg. 19, 1945 m. 1,190.00
Geg. 26, 1945 m. 2,700.00

Viso \$10,365.00

Pašalpos ligoje

Geg. 5, 1945 m. \$479.75
Geg. 12, 1945 m. 1,534.50
Geg. 19, 1945 m. 1,394.75
Geg. 26, 1945 m. 575.25

Viso \$3,984.25

Atlyginta organizatoriams

A. Laurutanas, Chicago, Ill. \$26.82
J. Krukonis, So. Boston, Mass. 8.55
P. Raulinaitienė, Springfield, Ill. 1.25
N. Mockus, Los Angeles, Cal. 12.56
A. Galinskas, Pittston, Pa. 39.15
O. Sinkėvičienė, Rockford, Ill. 28.00
V. Tamulaitis, Wilkes Barre, Pa. 17.25
O. Žiurienė, Pittston, Pa. 5.72
P. Žilinskas, Los Angeles, Cal. 103.16
J. Plečkaitis, Aliquippa, Pa. 40.44
I. Kavaliauskienė, Aliquippa, Pa. 5.86
A. S. Trečiokas, Newark, N. J. 46.44
A. Jacunskas, Tamaqua, Pa. 8.00
S. E. Vitaitis, New York, N. Y. 3.72
K. Mačiukas, Chicago, Ill. 126.00
J. Tvaronaitis, Manchester, Conn. 2.85

Viso \$475.37

Pašalpos iš Našlių ir Našlių Fondo

Mrs. A. Randellunas, So. Boston, Mass. \$15.00
K. Rupeikūtė, New York, N. Y. 10.00
B. Albertienė, Chicago, Ill. 5.00
V. Beleckas, Brooklyn, N. Y. 5.00
A. Čižienė, New York, N. Y. 5.00
E. Kukliauskienė, Charleroi, Pa. 5.00
M. Letukas, Springfield, Ill. 5.00
P. Mažekienė, Inkerman, Pa. 5.00
A. Miglinas, Springfield, Ill. 5.00
M. Miller, Carnegie, Pa. 5.00
M. Minikevičius, Hubbardsville, Pa. 5.00
M. Padolskis, Sweet Valley, Pa. 5.00

Viso \$1,109.94

Išvairūs išmokėjimai

J. McShane, Erie, Pa. \$4.00

Western Union, New York, N. Y. 1.03

Standard & Poors Corp., New York, N. Y. 375.00

Raštinės reikmenys 6.80

Paštas ir Ekspresas 12.08

Commerce Photo Print, New York, N. Y. 2.11

Appraisers 25.00

Viso \$2,062.95

Viso balandžio mėn. \$28,447.52

GEUGUZIO MĖN.

Pomirtinių

Geg. 5, 1945 m. \$3,300.00
Geg. 12, 1945 m. 3,175.00
Geg. 19, 1945 m. 1,190.00
Geg. 26, 1945 m. 2,700.00

Viso \$10,365.00

Pašalpos ligoje

Geg. 5, 1945 m. \$479.75
Geg. 12, 1945 m. 1,534.50
Geg. 19, 1945 m. 1,394.75
Geg. 26, 1945 m. 575.25

Viso \$3,984.25

Atlyginta organizatoriams

A. Laurutanas, Chicago, Ill. \$26.82
J. Krukonis, So. Boston, Mass. 8.55
P. Raulinaitienė, Springfield, Ill. 1.25
N. Mockus, Los Angeles, Cal. 12.56
A. Galinskas, Pittston, Pa. 39.15
O. Sinkėvičienė, Rockford, Ill. 28.00
V. Tamulaitis, Wilkes Barre, Pa. 17.25
O. Žiurienė, Pittston, Pa. 5.72
P. Žilinskas, Los Angeles, Cal. 103.16
J. Plečkaitis, Aliquippa, Pa. 40.44
I. Kavaliauskienė, Aliquippa, Pa. 5.86
A. S. Trečiokas, Newark, N. J. 46.44
A. Jacunskas, Tamaqua, Pa. 8.00
S. E. Vitaitis, New York, N. Y. 3.72
K. Mačiukas, Chicago, Ill. 126.00
J. Tvaronaitis, Manchester, Conn. 2.85

Viso \$475.37

Pašalpos iš Našlių ir Našlių Fondo

Mrs. A. Randellunas, So. Boston, Mass. \$15.00
K. Rupeikūtė, New York, N. Y. 10.00
B. Albertienė, Chicago, Ill. 5.00
V. Beleckas, Brooklyn, N. Y. 5.00
A. Čižienė, New York, N. Y. 5.00
E. Kukliauskienė, Charleroi, Pa. 5.00
M. Letukas, Springfield, Ill. 5.00
P. Mažekienė, Inkerman, Pa. 5.00
A. Miglinas, Springfield, Ill. 5.00
M. Miller, Carnegie, Pa. 5.00
M. Minikevičius, Hubbardsville, Pa. 5.00
M. Padolskis, Sweet Valley, Pa. 5.00
J. Snarpunas, Naticoke, Pa. 5.00
A. Viltrikienė, Penn. Pa. 5.00
A. Zemaitienė, New Britain, Conn. 5.00

Viso \$539.25

Sugrąžintos mokestys

A. Finard, Bridgeport, Conn. \$3.33
J. Ragelskis, Chicago, Ill. 2.30
Lithuanian Alliance of America, New York, N. Y. 9.15
V. Bičkauskas, Newark, N. J. 22.00
D. Sinish, Chicago, Ill. 4.92
M. Jukaitienė, New York, N. Y. 2.23
A. Krikščelionienė, Bridgeport, Conn. 2.02
A. Pėža, New York, N. Y. 3.10

Viso \$49.05

Pašalpos iš Našlių ir Našlių Fondo

A. Randellunas, So. Boston, Mass. \$15.00
K. Rupeikūtė, New York, N. Y. 10.00
B. Albertienė, Chicago, Ill. 5.00
V. Beleckas, Brooklyn, N. Y. 5.00
A. Čižienė, New York, N. Y. 5.00
E. Kukliauskienė, Charleroi, Pa. 5.00
M. Letukas, Springfield, Ill. 5.00
P. Mažekienė, Inkerman, Pa. 5.00
A. Miglinas, Springfield, Ill. 5.00
M. Miller, Carnegie, Pa. 5.00
M. Minikevičius, Hubbardsville, Pa. 5.00
M. Padolskis, Sweet Valley, Pa. 5.00
J. Snarpunas, Naticoke, Pa. 5.00
A. Zemaitienė, New Britain, Conn. 5.00

Viso \$85.00

Tėvynės reikaluose

Postmaster, New York, N. Y. \$50.82
Krasa 10.00
American Type Founders, Elizabeth, N. J. 12.53
Modern Art Photo Engraving Co., New York, N. Y. 2.46
Reilly Electrotpe Co., New York, N. Y. 1.32
Consolidated Edison Co., New York, N. Y. 93.49
Mars Printing Co., New York, N. Y. 270.40
H. Claypool, New York, N. Y. 92.00

Viso \$533.02

Kelonės ir sugaištys

W. F. Laukaitis, Baltimore, Md. \$203.60
P. Dargis, Pittsburgh, Pa. 317.34
M. J. Vinikas, New York, N. Y. 286.72
Dr. A. Montvid, Chicago, Ill. 273.20

Viso \$1,070.02

Jie Laukia Amerikiečių Pagelbos

Kvietimas į Konferenciją

Knygu Vajus Lietuviams Tremtiniams

Lietuvos žmonių balsas ne-
liko be atgarsio. Amerikos
Lietuvių Taryba pasirižo di-

1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois